

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica Quinquagesimæ. Bacchanalia tempus Paßionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA QVINQVAGESIMÆ.

Bacchanalia tempus Passionis.

Tradetur & flagellabitur. Luc. 18.

Heraclitum aliquem ἔτε-
ρόκλιτον sapere viderer,
si quid tragicū, & à com-
muni omnium lætitia

discrepans in hodiernæ dictionis assu-
merem argumentum. Si enim, ut
divinus fatetur sapiens, *Musica in luctu
importuna narratio*, quomodo non lu-
cūs in Musica? Et si risus ac choreæ
suum quoque tempus habent, quando
aliàs *tempus ridendi*, & *tempus saltandi*
opportunius erit, quàm hisce Bacchi
ferijs, ubi mundus totus, sepositis tan-
tis per ferijs, ad joca & sales, ad ludos
& spectacula, ad epulas & convivia ef-
funditur, illudque Poëtæ sibi occinit:

Eccli. 22. 6

Eccli. 3.

Horat. l. 1.
Carm.

*Nunc est bibendum, nunc pede libero
Pulsanda tellus - -*

Sap. 2. 6.

Et: *venite fruamur bonis dum sunt* dum-
que licet; *comedamus & bibamus*; post
triduum enim lugebimus, & loco car-
minis epici funebre audiemus epicæ-
dion: *memento homo quia pulvis es, & in
pulverem reverteris*. Sed, ut bene alius
notavit vates,

Gen. 3. 19.

Ovid. l. 7.
Metam.

- - usq; adeo nulla est sincera voluptas
Solicitemq; aliquid lætis intervenit.
plerumque ex nimio gaudio tristitia pe-
tuntur omina, & multus ac immode-
ratus risus semper materia fuit lacry-
marum. Ominatur & S. Mater Ec-
clesia nescio quid mali ex hac intempe-
rantiore suorum lætitia; imò malum

omnium gravissimum & summè lügen-
dum prævidet, nempe novas filio DEI
plagas, nova vulnera, nova tormenta,
novam mortem. Revocat enim in
hodierno Evangelio triste illud ipsius
met Christi vaticinium: *ecce ascendi-
mus Hierosolymam, & consummabuntur
omnia, que scripta sunt per Prophetas de
Filio hominis. Tradetur enim, & illu-
detur, & flagellabitur, & conspuetur, &
postquam flagellaverint, occident eum.*
Quod si non intelligitis (sicut nihil bo-
rum intellexerunt Apostoli) lubens ex-
plicabo, sensumque aperiam.

Qui Christi Domini vitam peni-
tiūs contemplati sunt, doceat eum
non illis tantum viginti quatuor horis,
quas in hoc mundo supremas habuit,
passum; sed totis omnino (quos viven-
do exegit) triginta tribus annis, cum
tribus mensibus; totis duodecies mil-
le centum quadraginta tribus diebus;
totis ducentis nonagesies ac semel
mille horis, quadringentis triginta dua-
bus; nullo prorsus minuto, quorum
intra illud tempus 17. milliones, 485.
millia, & 920. effluerunt, sine dolore
& cruciatu transacto: id quod ante a-
lios observavit magnus Dominicæ Pas-
sionis cultor Robertus Bellarminus, *Bellarmin. de
cùm alicubi ita scribit: crucem suam, gemit: co-
Christus semper ante oculos sic habuit, ut l. 2. c. 3.
verè dici possit toto vite sua tempore in ea Ludolph:
pependisse.* Et Ludolphus de Saxonia: p. 2. c. 62.

K

non.

non est, inquit, existimandum, quod Passionis suae poena in ejus sola captione & traditione fuerit inchoata; sed potius ab instanti sua conceptionis usq; ad mortem ejus duravit, & in Parasceves die solummodo consummata est, ut ipse sat aperte hodie insinuat, dum ait: *consummabuntur omnia quae scripta sunt de Filio hominis.* Eandem veritatem eximio cuidam amico suo singulari viso elucidavit. Sentiebat hic, dum Virginis psalterium pie percurreret, se à Christo totaliter absorptum, & quasi in ipsum penitus mutatum; sed & in capite suo coronam spineam, in manibus verò ac pedibus sacra stigmata experiebatur; tum ex ore Christi sequentia verba clare atque distinctè excepit. "Tu, alijq;
 „ complures te majores dicere soletis":
 „ ecce Dominus Jesus Christus tantum,
 „ per medium diem sustinuit passionem,
 „ & cum Deus esset, facile id factu erat.
 „ Quin graviora longè sustinere potuisset,
 „ si voluisset, nec tamen fecit; nos
 „ verò servi ejus multis gravissimè tribulamur à mundo, carne, Diabolo, nec sumus Deus aut ferrei: cur ergo tantilli tanta, tamque diuturna patimur,
 „ cum Christus exiguo spatio passionem compleverit? Veni ergo, inquebat Christus, & vide quae tibi ostenduntur. Et ecce subito erant in regio palatio incubiculo regali. Hic erat Virgo ineffabili decore, modestiaque praefulgens, quae coram Archangelo Gabriele haec verba proferebat: *ecce ancilla Domini fiat mihi secundum verbum tuum.* Eodè instanti suis ille oculis, tunc sole clarioribus, intima corporis virginei penetralia perspiciens, puellum in eis vi-

Hadrianus
 Lyraus de
 imit: IESV
 patient. l. 2.
 cap. 1.

dit minimae quantitatis instar aviculæ parvulae, sed cunctis membris absolutum. Monente Jesu; inspicie diligenter, videbat in qualibet puelli parte totum inesse mundum, atque iterum in qualibet mundi parte intra puellum *Ierosolymam*, ubi passus est; eique tunc à Christo revelatum fuit, quod à primordio vitae continuè sic passus fuerit, quemadmodum sub extremum vitae. Sed jamne tandem, sceleratâ urbe per Romanos Cæsares dirutâ, tua ô Christe tormenta quieverunt? jamne suspensio & disrupto Judâ non est amplius, qui te tradat? jamne debellatis & excisis Judæis non superest ultra qui te crucifigat? jam flagrorum & plagarum satis? Satiatus utique his videri poteras, cum moriens clamasti: *consummatum est.* At ecce, ut facile repullulant mala germina, rursus in qualibet mundi parte novæ videntur *Ierosolymæ*; imò mundus totus diebus istis transformatur in *Ierosolymam*; rursus ac de novo licet dicere: *consummabuntur omnia quae scripta sunt per Prophetas de filio hominis.*

Et primò quidem à multis tradetur. Non hic unum mercatorem pessimum Judam expectate; nam quam ille exercuit mercaturam, hanc exercent omnes qui accipiunt aliquid corporalium rerum, ut tradant & cunctant ab anima sua Salvatorem inquit Adamantius. Et omnes (ejusdem verba sunt) qui pro temporali- bus rebus justitiam deserunt, Deum qui est justitia vendunt. O quot justitiam suam, quam aliàs toto anno diligenter coluerunt, hoc triduo deserunt, eamque non dico triginta argenteis, sed vi-

Origen. tr.
 35. in Matt.

Hebr. 12. 6. li lenticula cum Esau profano commu-
tant. Venerat hic aliquando de agro
lassus, & famelicus, vidensque quod
frater suus coxisset pulmentum, ait ad
Gen. 25. 29. eum: *da mihi de coctione hac rufa, quia*
oppiò lassus sum. Cui dixit Jacob: lubens
præbeo, tu modò vende mihi primogeni-
ta tua. Ille respondit, sen præ fame morior;
& si moriendum est, quid mihi prode-
runt primogenita? habe illa tibi. Ait
Jacob: jura ergo mihi. juravit ei E-
sau. & vendidit primogenita. Et sic ac-
cepto pane & lentis edulio comedit, & bi-
bit, & abyit, parvipendens quòd primoge-
nita vendidisset. Abulensis, Cajetanus,
Pererius & alij hîc docent, Esau nimiâ
gulâ & aviditate edendi peccasse; neq;
enim, ajunt, dubium est in tam divite
Isaaci dono, panem, carnes, aliosque
cibos, quibus vesceretur, habere po-
tuisse: sed fragrantia, color, odor, &
cupiditas lentis, quam coxerat Jacob,
ita illum inescaverat, ut moriturum se
clamaret, nisi protinus illâ potiretur;
unde Hebraus textus aviditatem istam
clariùs ita exprimit: obtege me, obrue
me, imple me, de rufo, rufo isto. Ejusmo-
di gulones & gnathones passim modò
per domos reperias. Plurimi enim Bac-
chanalia se non existimant celebrâ-
se, nisi cibo & potu in tantum obruant,
impleant, obtegant, infarciant sese, ut
tantum non crepent: qui, ut loquitur
Eccle. 10. 19. Ecclesiastes, *in risum faciunt panem &*
vinum ut epulentur: vel ut alius habet
textus: apparant convivium cibis magni-
ficus propter voluptatem, propter luxum
& luxuriam, quam propriè gulam
Theologi appellant. Et hoc est pri-
Col. 1. 15. mogenita, vel potiùs primogenitum o-

mnis creatura (sic Christum Paulus ap-
pellat) vendere ac deserere, hoc est,
quod idem Paulus copiosis lacrymis
deplorat, cum alicubi lamentatur:
multi ambulant, quos saepe dicebam vobis
(nunc autem & flens dico) inimicos Chri-
sti, quorum Deus venter est. Quasi dice-
ret, ut non nemo explicat, qui ventrem
Deo præponunt; illud enim cuique
Deus, quod maximè colit.

At quos ego nunc flagrorum perci-
pio crepitus? quæ verbera & plagæ in
meis resonant auribus? Num in domo
Pilati sum? ô utinam vana me lude-
rent somnia! verùm enim verò cum
tot hodie in qualibet mundi parte pro-
stent Jerosolymæ, quomodo non etiam
plura Pilati prostent pratoria? Refert
F. Bonifacius Guardianus MontisSion,
cum ad locum flagellationis Christi,
ubi ille multis modis illusus fuerat,
ægre tandè admissus fuisset, se, & quot-
quot unâ aderant, distinctè audivisse,
quasi ictus flagellantium, & custodem
interrogatum, an hoc sæpius continge-
ret, respondisse; sexaginta annos, quos
ibi habitasset, die noctuque indefinen-
ter auditos. Potest modò, si unquam,
innocentissimus Jesus queri: *congrega-*
ta sunt super me flagella. Et: supra dor-
sum meum fabricaverunt peccatores, pro-
longaverunt iniquitatem suam. Non
enim, uti apud Pilatum, sex millia dun-
taxat, sexcentos sexaginta sex; sed mul-
tos ictuum accipit milliones, idque non
à Gentibus, sed à populo suo dilecto,
& amicis proprijs, qui posteaquam se-
derunt manducare & bibere, posteaquâ
escis & mero utcunque incaluerunt,
ad choreas & impudicos ludos, ad ne-

Phil. 3. 18.

Cornelius a
Lap.

Nierenber-
hist. nat. de
mirab. ter-
ra S.

Psal. 34. 15.
Psal. 128. 3.

Exod. 32. 6.

cio quas levitates & scurrilitates sur-
gunt. Spectavit aliquando tam cru-
delem Ianienam in Christi cruciatus
mirè oculata B. Magdalena de Pazzis,
quæ cum hoc ipso tempore, quo seculi
vanitatibus dediti homines per urbem
discurrunt, divinis precibus attentius
insisteret, animo sensim à corporeis
sensibus abrepto, vidit Christum Spon-
sum in eadem prorsus forma, quâ à Pi-
lato Judæis ostensus fuit, cum dicto :
ecce homo. Spectavit & alia mulier
Mexicana, quæ inter Bacchanalium so-
lemniam ingenti mœre oppressa, ob
totamq; enormes DEI offensas, in ob-
scuro cubiculum sese abdiderat,
lacrymis indultura : & ecce in hoc re-
cessu repente se ei Christus Dominus
videndum præbuit, innumeris cruen-
tatis plagis dicens : *animadvertite, quam
asperè me hic populus tractet.* Specta-
vit nobilis puella Hispana (Annæ à S.
Bartholomæo in Religione nomen)
quæ cum à Matre, sororibus, ac nobili
proco ad tripudium invitata abducere-
tur, elevatis in cœlum oculis vidit su-
pra caput adstantem sibi Dominum JE-
SUM, vulneratum, sanguine pluentem,
ac dicentem sibi : *filia vide, quam male
me afficiat sociarum tuarum levitas, in-
quam te insinuas.* Quid dicam de in-
numeris blasphemijs, juramentis ac
imprecationibus quæ à luforibus im-
pijs plenis buccis evomuntur ? Ferreas
catenas rectè dixero, quibus corpus vir-
gineum omnium gravissimè conscin-
ditur : plerumque enim docetur tri-
plici flagellorum genere Dominum
flagellatum : *virgis spineis, loris nodosis,
& catenis ferreis unguibus adunciis ter-*
minatis. Sed Augustinum audite : *Aug. tract.
10. in Ioann.*
*flagellatus est Dominus flagellis Iudæorū :
flagellatur blasphemijs falsorum & impio-
rum Christianorum ; nec flagellatur
tantum, sed velut pugionibus miseran-
dum compungitur. Exemplum acci-
pите. Villanasi in Helvetia tres cives
moribus perditis aleis ludebant : inter
quos unus, cum ei sæpe alea infeliciter
caderet, blasphemijs execrandis in vul-
neratum Salvatorem invecus, mina-
tur ; n̄ iactus fortunatiores dederit, se
in cœlum usque ipsum pugione, quem
stringebat, petiturum : quo tandem,
cum alea non volveretur felicius, in-
auras projecto, continuo de cœlo gut-
tæ quinque sanguinæ in aleatoriam
tabulam deciderunt, non secus atque
si Salvator linguâ blasphemâ, quasi pu-
gione percussus tuisset. Nec multum
absimile quid Lovanij accidit, ubi sub-
inde Christus ante cauponam, in qua
perditissimi adolescentes ad ludum tes-
ferarum sedentes blasphemijs & jura-
mentis concertabant, repertus est totus
cruentus & in sanguine proprio na-
tans. At num Triurbem nostram taliū
tragædiarum immunem putabimus ?
O quam vereor, ne & hic hodie, cras,
aut perendie optimus JESVS vel invisus
ante nonnullas domos jaceat à planta
pedis usq; ad capitis verticem, saucius &
non tam voce, quàm hiantibus vulne-
ribus clamans : *ô vos omnes qui transitis
per viam attendite & videte, si est dolor si-
cut dolor meus. Quem si rogare liceret :
quid sum plaga ista, & Christe, in tuo cor-
pore ? responderet : his plagatus sum
in domo eorum qui diligebant me.* His
me affecit iste vel ille Juvenis, meæ
Ma-*

Annua So-
ciet: Pro-
vinc. Pa-
scuariens.
1585.

Barry. an-
no S. p. 1. c.
12.

Hieron.

Muret in
Helvet.

Thren. 1. 12

Zach. 13. 6.

Lechn. So-
dal. Parth.

Matris Sodalis, qui domum istam pef-
simo sine intravit, in eaque innocentiam
suam turpiter violavit, prodegit,
exiit. *O popule meus quid feci tibi, aut
in quo contristavi te?* Sanior fuit Sodalium
Brixienfium mens, de quibus annua
nostrae, qui ut flagra & plagas ejusmo-
di à Christi dorso quoquomodo aver-
terent, cum alij personati urbem totam
percurrunt, ipsi numero sexaginta vi-
catim per urbem ritu supplicum ince-
dere, & pars eorum in propria dorfa sæ-
vire, pars manibus defunctorum calvas
præportare, pars Christi patientis in-
strumenta ostentare. Et repressit e-
nim verò hoc spectaculum multorum
licentiam, evenitque ut sic procedenti-
bus agmen lymphaticum occurreret
hominum viginti quinque. Stupere
primum ad novum concursum; alia
Orgia mirari; & quid multa? thyrsos
& larvas, præter unum, omnes depo-
nere. Admiranda certè sunt ista, ta-
meti non omnibus imitanda. Illud
quàm plurimis Sodalitatibus commu-
ne, ut in ædem sacram his diebus non-
aliter ac in die Parasceves sui castigandi
causâ procedant; & evenit subinde
in hoc genere quid miraculo simile.
Cum enim Neapoli Sodalis quidam
supra modum cædendo processisset, at-
que valetudinem nonnihil læsisset, ut
à victu parando diebus aliquot impe-
diretur; ut primum valuit, piscatum
egressus est, & secum tacitus: *ô Vir-
go, inquit, jactum adjuva, ut rei fami-
liaris damnum tuâ & tui Filij causâ,
acceptum compensem.* Jecit rete,
tantamque piscium copiam contraxit,
quantam istic locorum nunquam an-

tea coegerat. Nemo unquam cum
suo damno Christo patienti compassus
est. Quid quòd magis compassione
modo indigeat, quàm die Parasceves,
siquidem ex mente Augustini graviora
patitur supplicia, quàm tum passus fue-
rit? Vnicum enim lethale crimen lon-
gè plus eum affligit omnibus Judaicis
tormentis. Audiamus querentem: *Ego te, ô homo, de limo manibus meis feci;
ego terrenis artubus infudi spiritum; ego
tibi meam imaginem conferre dignatus
sum: tu vitalia mandata contemnens de-
ceptorem sequi, quàm Deum, maluisti?
Cum expulsus de Paradyso mortis vincu-
lis propter peccatum tenereris, carnem
assumpsi, in præsepio expositus & pannis
involutus jacui, infantia contumelias hu-
manosq; dolores pertuli, irridentium pal-
mas & sputa suscepi, flagellis casus, ver-
beribus coronatus, cruci affixus expiravi. Cur,
quod pro te pertuli, perdidisti? Cur, in-
grate, redemptionis tuae munera renuisti?
Cur habitaculum, quod mihi in te sacra-
veram, luxuria sordibus polluisti? Cur me
graviore criminum tuorum cruce, quàm
illâ, in qua quondam pependeram, afflixisti?
Gravior enim apud me peccatorum
tuorum crux est, in qua invitus pendeo,
quàm illa, in quam tui misertus mortem
tuam occisurus ascendi.* Hæc est illa
cruce, cujus meminit Apostolus, dum
contra relapsos in peccata ita lamenta-
tur: *prolapsi sunt, rursus renovari ad pen-
itentiam, rursus crucifigentes sibi met-
ipsis Filium Dei.* Crux priore illâ Je-
rosolymæâ vel idcirco gravior, quia
non tam lignea, quàm plumbea; pec-
cata enim ex quibus illa fabricatur, in-
star plumbi gravia esse didicit Ægidius
Mon-

Aug. serm.
267. de rep.

Heb. 6. 5.

Montanus Societatis JESU, qui propter aliquam levem inobedientiam, (quam confessione sapius eluerat.) vehementer sollicitus, morti vicinus vidit nocte intempesta cubiculum, in quo jacebat, magno impleri lumine; visus & ipse sibi est cubiculi tecto patefacto, ita ut cœlum pateret, sustolli in altum, quasi plumbea circumdatus veste, quâ sensim veluti colliquecente & collabente plumbo, quod Ægidius altius attollebatur, hoc fiebat levior. Cumque eVectus tandem usque ad augustissimum Dei solium esset, nec auderet oculos ad ejus conspectum erigere, conscientiam illius peccati, justum à DEO bono esse animo, seque intueri, jam condonatum noxam, cujus puderet. Si unum peccatum veniale hunc Religiosum ita gravavit; quomodo non gravabunt bonum JESUM tot millia; imò milliones peccatorum mortalium hoc præsertim tempore à Christianis committi solitorum! Vnde Beatissima Virgo, quæ & ipsa denuo cum Filio patitur, S. Brigittæ ita aliquando quæstatur: *legitur: nunc conqueror, quod filius meus ab inimicis suis, qui nunc sunt in Mundo, amarissimè crucifigitur, quam tunc Judæi crucifixerunt eum. Nam licet Deitas impassibilis sit; tamen proprijs vitis crucifigunt eum. Sicut enim aliquis homo, si imagini alicujus inimici sui contumeliam & laesionem faceret, licet imago non sentiret illatam; tamen propter voluntatem malam ledendi, laesor quasi pro opere argueretur & dijudicaretur: sic eorum vitia, qui spiritualiter crucifigunt filium meum, graviora sunt ei & abominabiliora, quam il-*

*hist. Societ.
p. 2. l. 5. n. 65*

*l. 1. revelat:
c. 37:*

lorum, qui crucifixerunt eum in corpore. Et cum exposuisset, quibus eum modis crucifigant, subdit: verè dico tibi, (& hoc amicis meis dicere poteris) quod tales sunt ante filium meum injustiores judicantibus eum, immitiores crucifixoribus ejus, imprudentiores venditoribus ejus, & major pœna debetur istis, quam illis. Pilatus bene scivit filium meum non peccasse, nec dignum aliqua morte; tamen quia timuit amissionem temporalis potestatis, & seditionem Iudeorū judicavit quasi invitus filium meum ad mortem. Ideo gravius isti judicabuntur, & deteriores sunt. Pilato in conspectu filij mei; quia Pilatus judicavit eum propter petitionem & voluntatem aliorum, cum timore quodam: isti autem judicant eum propter voluntatem propriam absq; timore, quando inhonorant eum per peccatum, a quo, si vellent, possent abstinere. Deteriores sunt Judæi; quia Judas tradito Domino scivit graviter se contra eum peccasse, & properavit dies suos ad infernum, credens se indignum vivere. Isti autem bene sciunt peccatum suum, & tamen perseverant in eo, nullam pro eo in corde compunctionem habentes. Deteriores sunt etiam crucifixoribus ejus, qui si scivissent, quod fuisset Rex gloria, nunquam crucifixissent eum. Isti autem vident opera ejus quotidie, & magna mirabilia, utuntur beneficijs ejus & audiunt, quomodo ei servire debent, & ad eum venire. Hæc Mater dolorosa. Vos afflictæ id saltem date solatij, ut de vobis triduo isto perinde atque de

*Joanne audire possit: Mu-
lier, ecce filij
tui.*

DOMI-